

Total No. of Questions : 10]

SEAT No. :

PF-2343

[Total No. of Pages : 2

[6632]-5

B.A. LL.B.

(Second Year of Five Years Law Course)

ENGLISH

CE-0401 : Law and Literature

(2017 Pattern) (Semester - IV) (Theory)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 80

Instructions to the candidates:

- 1) Attempt any five questions from Part A.
- 2) Part B is compulsory.
- 3) Figures to the right indicate full marks.

PART - A

- Q1) Discuss Portia's role during the trial of Antonio and why she needs to disguise herself as a man? [10]
- Q2) Analyze the relationship between law and literature. How does literature shed light on the struggles for justice and equality? [10]
- Q3) How does Galsworthy present the concept of justice in his drama Justice? [10]
- Q4) Discuss the symbolism of the gate and its significance in the story Before the Law. [10]
- Q5) In the story The Case for Defense by Graham Greene, how does the suspense continue even at the end of the story? [10]
- Q6) Discuss M.K. Gandhi's approach to law with the incident he narrated. [10]
- Q7) What does Tagore signify through Where the Mind is without Fear? [10]

PART - B

- Q8) Answer any one of the following : [10]
- a) What were the reasons behind the determination of Indian labor to win the war, according to B.R. Ambedkar?
 - b) Analyze Balaji Raghvan vs. Union of India with reference to the arguments mentioned in it.

P.T.O.

Q9) Write short notes on any two of the following: **[10]**

- a) Discuss the portrayal of Ben Davis in The Web of Circumstances.
- b) Explore the central idea of the poem Stopping by Woods on a Snowy Evening.
- c) Explore the concept of identity and its importance in The Case for the Defense.

Q10) Explain the following lines with reference to their context: (Only One) **[10]**

- a) Mighty Prophet! Seer blest!
On whom those truths do rest,
Which we are toiling all our lives to find,
In darkness lost, the darkness of the grave.
- b) Where words come out from the depth of truth,
Where tireless striving stretches its arms towards perfection,
Where the clear stream of reason has not lost its way,
Into the dreary desert sand of dead habit.

Total No. of Questions : 10]

PF2344

SEAT No. :

[Total No. of Pages : 4

[6632]-6

Second Year B.A. LL.B. (Five Year Law Course)

BA - 0402 : INTERNATIONAL RELATIONS

(2017 Pattern) (Semester - IV)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 80

Instructions to the candidates:

- 1) Answer any three questions from Part A. Each question in part A is for 15 marks.
- 2) Answer any two questions from Part B. Each question in part B is for 10 marks.
- 3) Answer Question no. 10 from Part C as directed. The Question no. 10 is for 15 Marks.

PART - A

[3×15=45]

Q1) Discuss Idealist & Realist approaches to the study of International Relations.

Q2) Describe the term international Relations and discuss its scope.

Q3) Discuss the role of MNCs and Regional Organizations in the world politics today.

Q4) What is 'Disarmament'? Discuss its various types and throw light on its need.

Q5) Discuss in brief the structure and functions of any two organizations - SAARC, EU and IBSA.

P.T.O.

PART - B

[2×10=20]

- Q6)** Explain various methods prescribed by UN with reference to pacific settlement of disputes among Nations.
- Q7)** Discuss any two approaches to the study of International Relations.
- Q8)** What are Specialized Agencies? Discuss their meaning and significance.
- Q9)** Write a detailed note on - Causes of war.

PART - C

Q10) Give short notes on any three.

[3×5=15]

- a) Determinants of Foreign Policy.
- b) Reasons for failure of League of Nations
- c) Secretariat of United Nations
- d) End of war - Francis Fukuyama's views
- e) BRICS

Total No. of Questions : 10]

PF2344

[6632]-6

Second Year B.A. LL.B. (Five Year Law Course)

BA - 0402 : INTERNATIONAL RELATIONS

(2017 Pattern) (Semester - IV)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास/

/एकूण गुण : 80

- सूचना :-
- 1) भाग-अ मधील कोणत्याही तीन प्रश्नांची उत्तरे द्या. भाग-अ मधील प्रत्येक प्रश्न 15 गुणांचा आहे.
 - 2) भाग-ब मधील कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे द्या. भाग-ब मधील प्रत्येक प्रश्न 10 गुणांचा आहे.
 - 3) निर्देशानुसार प्रश्न क्र. 10 भाग-क मधून कोणतेही तीन प्रश्न सोडवा. प्रश्न क्र. 10 हा 15 गुणांसाठी आहे.

भाग-अ

[3×15=45]

प्र.1) आंतरराष्ट्रीय संबंधांच्या अभ्यासासाठी आदर्शवादी आणि वास्तववादी दृष्टिकोनाची चर्चा करा.

प्र.2) आंतरराष्ट्रीय संबंध या शब्दाचे वर्णन करा आणि त्याच्या व्याप्तीची चर्चा करा.

प्र.3) आज जागतिक राजकारणात बहुराष्ट्रीय कंपन्या आणि प्रादेशिक संघटनांच्या भूमिकेवर चर्चा करा.

प्र.4) 'निःशस्त्रीकरण' म्हणजे काय? त्याच्या विविध प्रकारांवर चर्चा करा आणि त्याच्या गरजेवर प्रकाश टाका.

प्र.5) सार्क, ईयू आणि IBSA या कोणत्याही दोन संस्थांची रचना आणि कार्ये यांची थोडक्यात चर्चा करा.

भाग-ब

[2×10=20]

प्र.6) राष्ट्रमधील विवादांच्या पॅसिफिक सेटलमेंटच्या संदर्भात UN ने विहित केलेल्या विविध पद्धति स्पष्ट करा.

प्र.7) आंतरराष्ट्रीय संबंधांच्या अभ्यासासाठी कोणत्याही दोन दृष्टिकोनांची चर्चा करा.

प्र.8) विशेषीकृत एजन्सी काय आहेत? त्यांचा अर्थ आणि महत्त्व चर्चा करा.

प्र.9) तपशीलवार टीप लिहा. युद्धाची कारणे

भाग-क

प्र.10) टीप लिहा. (कोणतेही तीन)

[3×5=15]

- अ) परराष्ट्र धोरण निर्धारक
- ब) लीग ऑफ नेशन्सच्या अपयशाची कारणे
- क) संयुक्त राष्ट्रांचे सचिवालय
- ड) युद्धाचा शेवट-फ्रान्सिस फुकुयामा यांचे मत
- इ) BRICS

APR 2026

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

PF-2345

[Total No. of Pages : 4

[6632]-7

S.Y. B.A. LL.B.

(Second Year of Five Year Law Course)

BA 0403 : LAW AND ECONOMICS

(2017 Pattern) (Semester - IV)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 80

Instructions to the candidates:

- 1) All questions are compulsory.
- 2) Figures to the right indicates full marks.
- 3) Give Diagrams wherever necessary.

Q1) Answer the following questions (Essay type) (Any 3) : [3 × 15 = 45]

- a) Discuss 'Maharashtra Agriculture Produce Marketing (Development and Regulation) Act, 1963 along with composition of Agriculture Produce Market Committee (APMC).
- b) State significance of planning in India. Discuss composition and role of NITI Aayog.
- c) Discuss significance of Law and economics and explain interrelationship between law and Economics.
- d) Write in detail on the bargaining theory.
- e) Elaborate on 'Right to Education Act' along with its impact on economy.

Q2) Answer the following questions (Essay type) (Any 2) : [2 × 10 = 20]

- a) State important provisions of Banking Regulation Act, 1949.
- b) Discuss economic perspective on property.
- c) Elaborate 'economic analysis of law'.
- d) Explain impact of liberalization on law.

P.T.O.

Q3) Answer the following questions (short notes) (Any 3) : [3 × 5 = 15]

- a) Pareto criterion of social welfare
- b) Exploitation of labour
- c) Ceiling on land holding.
- d) Foreign Exchange Management Act, 1999
- e) Interrelationship Between law and economics.

Total No. of Questions : 3]

PF-2345

[6632]-7
S.Y. B.A. LL.B.
(Second Year of Five Year Law Course)
BA 0403: कायदा आणि अर्थशास्त्र
(2017 Pattern) (Semester - IV)
(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास]

[एकूण गुण : 80

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहे.
2) उजवीकडील आकडे पूर्ण गुण दर्शवतात.
3) आवश्यक तेथे आकृती द्या.

प्रश्न 1) खालील प्रश्नांची उत्तरे द्या (निबंध प्रकार) (कोणतेही 3) : [3 × 15 = 45]

- अ) महाराष्ट्र कृषी उत्पन्न विपणन (विकास आणि नियमन) कायदा, 1963 मधील महत्वाच्या तरतुदी आणि कृषी उत्पन्न बाजार समिती (एपीएमसी) ची रचना यावर चर्चा करा.
- ब) भारतातील नियोजनाचे महत्त्व स्पष्ट करा. नीती आयोगाची रचना आणि भूमिका यावर चर्चा करा.
- क) कायदा आणि अर्थशास्त्राच्या महत्त्वाची चर्चा करा आणि कायदा आणि अर्थशास्त्र यांच्यातील परस्परसंबंध स्पष्ट करा.
- ड) सौदेबाजीच्या सिद्धांतावर तपशीलवार लिहा.
- इ) 'शिक्षण हक्क कायदा' चा अर्थव्यवस्थेवर होणारा परिणाम स्पष्ट करा.

प्रश्न 2) खालील प्रश्नांची उत्तरे द्या (निबंध प्रकार) (कोणतेही 2) : [2 × 10 = 20]

- अ) बँकिंग नियमन कायदा, 1949 मधील महत्वाच्या तरतुदी सांगा.
- ब) मालमत्तेच्या आर्थिक दृष्टिकोनावर चर्चा करा.
- क) 'कायद्याचे आर्थिक विश्लेषण' वर चर्चा करा.
- ड) उदारीकरणाचा कायदावर होणारा परिणाम सविस्तरपणे सांगा.

प्रश्न 3) खालील प्रश्नांची उत्तरे द्या (लहान नोट्स) (कोणत्याही 3)

[3 × 5 = 15]

- अ) सामाजिक कल्याणाचा पॅटो निकष
- ब) कामगारांचे शोषण
- क) जमीन धारणेवरील मर्यादा
- ड) परकीय चलन व्यवस्थापन कायदा, 1999
- इ) कायदा आणि अर्थशास्त्र यांच्यातील परस्परसंबंध.

Total No. of Questions : 3]

PF2346

SEAT No. :

[Total No. of Pages : 4

[6632]-8

Second Year B.A.LL.B. (Five Year Course)

BA 0404 : SOCIAL RESEARCH METHODS

(2017 Pattern) (Semester - IV)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 80

Instructions to the candidates:

- 1) *All parts are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*

PART - A

Q1) Answer the following questions in detail (Any Three)

[45]

- a) Discuss in detail types of social research.
 - i) pure and
 - ii) applied research
- b) Explain Data collection. It's primary and secondary sources in detail.
- c) Elaborate Questionnaire. Its nature, types, advantages and limitations.
- d) Discuss Computer in Social Research in detail.
- e) Describe qualitative and quantitative research. Its presentation and interpretation.

PART - B

Q2) Answer the following questions (Any two)

[20]

- a) Elucidate Values and ethics in social research.
- b) Discuss Steps in social research.
- c) Define Observation. Its nature & types.
- d) Difference between Quantitative and Qualitative research.

P.T.O.

PART - C

Q3) Write short notes on the following (Any Three):

[15]

- a) Probability sampling
- b) Hypothesis
- c) Importance of report writing
- d) E-Research
- e) Sampling

❗❗❗❗

Total No. of Questions : 3]

PF2346

[6632]-8

Second Year B.A.LL.B. (Five Year Course)
BA 0404 : SOCIAL RESEARCH METHODS
(2017 Pattern) (Semester - IV)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास/

/एकूण गुण : 80

- सूचना :- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
 2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

भाग-अ**प्र.1)** खालील प्रश्नांची तपशीलवार उत्तरे द्या. (कोणतेही तीन)**[45]**

- अ) सामाजिक संशोधनाच्या प्रकारांची तपशीलवार चर्चा करा.
 i) शुद्ध आणि
 ii) उपयोजित संशोधन
 ब) माहिती संकलन स्पष्ट करून प्राथमिक आणि दुय्यम स्रोत स्पष्ट करा.
 क) प्रश्नावलीचे स्वरूप, प्रकार, फायदे आणि मर्यादा विशद करा.
 ड) सामाजिक संशोधनातील संगणकीय यावर तपशीलवार चर्चा करा.
 इ) गुणात्मक आणि परिमाणात्मक संशोधनाचे वर्णन करून, त्याचे सादरीकरण आणि आकलनाचे वर्णन करा.

भाग-ब**प्र.2)** खालील प्रश्नांची उत्तरे द्या. (कोणतेही दोन)**[20]**

- अ) सामाजिक संशोधनातील मूल्ये आणि नैतिकता स्पष्ट करा.
 ब) सामाजिक संशोधनातील पायथ्यावर चर्चा करा.
 क) निरीक्षणाची व्याख्या सांगून स्वभाव व प्रकार स्पष्ट करा.
 ड) परिमाणात्मक आणि गुणात्मक संशोधनामधील फरक स्पष्ट करा.

भाग-क

प्र.3) खालीलपैकी कोणत्याही तीन वर लहान टिपा लिहा.

[15]

- अ) संभाव्यता नमुना
- ब) गृहीतक
- क) अहवाल लेखनाचे महत्त्व
- ड) ई-संशोधन
- इ) नमुना पद्धती

❖❖❖❖